МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
магістрантів і молодих дослідників

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У XXI СТОЛІТТІ»

Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, лісовому та садово-парковому господарстві

28 жовтня 2026 року

Біла Церква
2026

Губернатор Н.С., Ковальчук А.Р., Гаюк Н.В. Зелена хімія в агрономії: екологічно безпечні підходи до застосування мінеральних добрив…….94

Харьков І.О., Бойко А.С., Цурікова А.Д., Єзерковська Л.В. Розвиток органічного виробництва. Виклики сьогодення…….95

Кухарський Д.О., Мельничук Т.В. Оцінювання екологічного стану та антропогенного навантаження баранівської міської територіальної громади…….97

Дєєв О.В., Хрик В.М. Ріст і розвиток лісових культур сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) різного віку в умовах Бушівського лісництва Богуславського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП Ліси України»……...99

Стаднік М.В., Сіроштан Т.М. Гідрологічне моделювання та геопросторовий аналіз зон затоплення на різнохарактерних ділянках русла річки Дністер……..101

Коровченко Д.О., Самбора В.В., Гаврилюк А.В., Устинов Р.Р., Устинова Г.Л. Вплив сортових особливостей на продуктивність пшениці м'якої озимої……103

Шемчук В.А., Ващук Ю.В. Ландшафтно-архітектурна концепція щодо реконструкції вулиці Курсова в м. Біла Церква Київської області……..105

Князєва А.І., Ващук Ю.В. Принципи ландшафтної організації кишенькових садів в умовах дефіциту території міста Біла Церква Київської області……..107

Кохно Р.А., Олешко О.Г. Функціонально-планувальна організація реабілітаційних садів: принципи, зони та елементи благоустрою…….109

Боженко Т.В., Олешко О.Г. Формування декоративних квітників за мотивами української вишивки: композиційні принципи та добір рослин……..112

Карпенко К.С., Олешко О.Г. Функціонально-планувальна організація міського скверу: зонування, благоустрій та озеленення……115

Денисюк О.А., Крупа Н.М. Перспективи використання формового садівництва в озелененні приватних садиб Київської області…….117

Лук'янчук Є.О., Крупа Н.М. Використання представників роду *Iris* L. у формуванні декоративних міських насаджень Білої Церкви……121

Повшедний І.О., Крупа Н.М. Сортове різноманіття та перспективи використання *Callistephus chinensis* (L.) Nees в озелененні Київської області……...123

Загреба К.В., Олешко О.Г. Декоративні властивості та перспективи використання хризантеми корейської (*Chrysanthemum* × *koreanum*) у квітниковому оформленні міських зелених просторів……126

Катеруша М. С., Бордусь О.Ю. Аналіз асортименту садивного матеріалу видів і сортів *Spiraea* L. у розсадниках Київської області……...129

Для надійного визначення зон затоплення на різнохарактерних ділянках Дністра доцільно поєднувати дані гідрологічних постів, точну геометрію русла, цифрову модель рельєфу, двовимірне моделювання та ГІС-аналіз. Найважливішими умовами коректного порівняння є достатня деталізація висотних даних, обґрунтування коефіцієнтів шорсткості та перевірка модельних меж затоплення за незалежними спостереженнями. Єдина методична схема дає змогу зіставляти просторові наслідки паводкових сценаріїв і обґрунтовувати пріоритети подальших досліджень та управління територіями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бурштинська Х. В., Бабушка А. В., Галочкін М. К. Моделювання гідрологічних процесів з використанням ГІС ARCGIS та модуля HEC-RAS. Геодезія, картографія і аерофотознімання. 2020. Вип. 91. С. 28–40.

2. Ковальчук І., Михнович А. Моделювання паводків у долині Верхнього Дністра. Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. XXIII: Екологічний збірник. Дослідження біотичного й ландшафтного різноманіття та його збереження. Львів, 2008. С. 293–312.

3. Карпець К.М. Застосування методів ГІС-аналізу для моделювання зони повені та витрат води під час паводка з метою запобігання виникнення надзвичайних ситуацій. Проблеми надзвичайних ситуацій. 2014. Вип. 20. С. 82–86.

УДК 633.11«324»:631.526.3

КОРОВЧЕНКО Д.О., САМБОРА В.В., ГАВРИЛЮК А.В., УСТИНОВ Р.Р., студенти 4 курсу
Науковий керівник – **УСТИНОВА Г.Л.,** доктор філософії з агрономії
Білоцерківський національний аграрний університет
ustinovaGL@ukr.net

ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ

Досліджено вплив сортових особливостей та умов року на формування елементів структури врожайності й біологічну врожайність пшениці м'якої озимої. Встановлено, що у 2019 році найвищу біологічну врожайність сформував сорт Миронівська ранньостигла – 9,52 т/га, а у 2020 році – сорт Антонівка, показник якого становив 9,13 т/га.

Ключові слова: пшениця м'яка озима, елементи продуктивності, кількість зерен у колосі, кількість продуктивних стебел, маса зерна з колоса, маса 1000 зерен.

Пшениця м'яка озима є головною продовольчою культурою в Україні [1]. Збільшення обсягів виробництва зерна є одним із пріоритетних завдань працівників сільського господарства. Сорт є одним із ключових чинників підвищення врожайності та збільшення виробництва зерна. Його цінність визначається продуктивністю, стійкістю до несприятливих умов, хвороб і шкідників, скоростиглістю та якістю зерна [2]. Тому правильний добір сорту є важливим засобом підвищення врожайності й поліпшення якості продукції.

За однакових умов вирощування різні сорти пшениці мають різну врожайність через відмінності у тривалості вегетаційного періоду, потребі в поживних речовинах, стійкості до хвороб, шкідників, вилягання та несприятливих погодних умов [3].

Вирішальне значення у підвищенні врожайності пшениці м'якої озимої мають продуктивна кущистість, кількість зерен і маса зерна з колоса [4]. Частка колоса у формуванні врожаю становить близько 50 %, при цьому його довжина не має встановленого зв'язку з урожайністю, на відміну від кількості зерен у колосі, яка тісно корелює з цим показником [5].

Маса зерна з колоса також є одним із важливих елементів продуктивності. Ця ознака пов'язана з такими показниками, як кількість зерен у колосі, довжина колоса та умовами вирощування. Маса 1000 зерен залежить від сортових особливостей, умов року та їх взаємодії. Встановлено пряму залежність між масою 1000 зерен і масою зерна з колоса, а також зв'язок між масою 1000 зерен і масою зерна з рослини, кількістю зерен у колосі [6].

Мета досліджень – визначити особливості формування елементів структури врожайності та біологічної врожайності сортів пшениці м'якої озимої різних груп стиглості залежно від сортових особливостей і умов року.

Експериментальна частина виконувалася протягом 2019–2020 рр. в умовах дослідного поля навчально-виробничого центру Білоцерківського НАУ Матеріалом досліджень були сорти пшениці м'якої озимої різних груп стиглості: ранньостиглі – Миронівська ранньостигла (Мир. ранньостигла); середньоранні –Щедра нива; середньостиглі – Антонівка; середньопізні – Добірна.

Польові й фенологічні спостереження проводили згідно з методикою державного сортовипробування сільськогосподарських культур. Попередник – гірчиця. Агротехніка у дослідах – загальноприйнята для вирощування пшениці м'якої озимої. Повторність – триразова. Відбір рослин для визначення елементів структури врожайності проводили у фазі повної стиглості.

Встановлено, що формування елементів структури врожайності пшениці м'якої озимої певною мірою залежало від сортових особливостей та умов року (табл. 1).

Таблиця 1 – **Вплив сортових особливостей на елементи структури врожайності пшениці м'якої озимої**

Сорт	Кількість продуктивних стебел, шт./м^2		Кількість зерен у колосі, шт.		Маса зерна з колоса, г	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Мир. ранньостигла	476	470	39,8	42,3	2,00	1,93
Щедра нива	462	458	47,4	43,7	1,97	1,82
Антонівка	475	473	40,6	42,7	1,76	1,93
Добірна	455	462	43,8	47,7	2,05	1,80

Аналіз кількості продуктивних стебел засвідчив, що у 2019 р. найвищий показник відзначено у сорту Миронівська ранньостигла – 476 шт./м², дещо меншим він був у сорту Антонівка – 475 шт./м². Найменшу кількість продуктивних стебел зафіксовано у сорту Добірна – 455 шт./м². У 2020 р. максимальне значення цього показника сформував сорт Антонівка – 473 шт./м², тоді як у сорту Миронівська ранньостигла він становив 470 шт./м². Мінімальну кількість продуктивних стебел у цьому році відзначено у сорту Щедра нива – 458 шт./м². Порівняння результатів двох років свідчить про певні сортові відмінності у формуванні продуктивного стеблостою. При цьому в сорту Добірна кількість продуктивних стебел зросла з 455 до 462 шт./м², тоді як у сорту Щедра нива спостерігалося її незначне зниження з 462 до 458 шт./м².

За кількістю зерен у колосі також виявлено відмінності між задіяними в експерименті сортами. У 2019 р. найбільше зерен формував сорт Щедра нива (47,4 шт.), а найменше – Миронівська ранньостигла (39,8 шт.). У 2020 р. максимальне значення ознаки визначено у сорту Добірна – 47,7 шт., тоді як у сорту Щедра нива кількість зерен з колоса зменшилася до 43,7 шт. У сортів Миронівська ранньостигла та Антонівка, навпаки, спостерігалося збільшення досліджуваного показника – відповідно з 39,8 до 42,3 шт. та з 40,6 до 42,7 шт.

Маса зерна з колоса характеризувалася менш однорідним проявом у досліджуваних сортів. У 2019 р. найбільше значення ознаки відмічено у сорту Добірна – 2,05 г, дещо нижче у сортів Миронівська ранньостигла та Щедра нива, показники яких становили 2,00 і 1,97 г відповідно. Найменшу масу зерна з колоса сформував сорт Антонівка (1,76 г). У 2020 р. найвищі значення цього показника відмічено у сортів Миронівська ранньостигла та Антонівка – 1,93 г, тоді як у сорту Щедра нива він становив 1,82 г. Найменша маса зерна з колоса була у сорту Добірна – 1,80 г, хоча в 2019 році цей сорт мав найвище значення ознаки. Така зміна свідчить про неоднакову реакцію сортів на умови років досліджень і необхідність комплексного оцінювання елементів структури врожайності.

У сортів пшениці м'якої озимої залежно від сортових особливостей та погодних умов у період формування й достигання зерна спостерігалися відмінності за масою 1000 зерен та біологічною врожайністю (табл. 2).

Таблиця 2 – **Вплив сортових особливостей на масу 1000 зерен та біологічну урожайність пшениці м'якої озимої**

Сорт	Маса 1000 зерен, г		Біологічна урожайність, т/га	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Мир. ранньостигла	48,79	45,55	9,52	9,07
Щедра нива	41,16	41,45	9,10	8,79
Антонівка	43,01	48,26	8,36	9,13
Добірна	46,86	37,72	9,33	8,32

Так, у 2019 році найбільша маса 1000 зерен була у сорту Миронівська ранньостигла (48,79 г), дещо меншою вона була у сорту Добірна – 46,86 г. У сортів Антонівка та Щедра нива цей показник становив 43,01 і 41,16 г відповідно. У 2020 році найбільшу масу 1000 зерен сформував сорт Антонівка (48,26 г), тоді як у сорту Миронівська ранньостигла вона становила – 45,55 г, у Щедра нива – 41,45 г, а найменшою була у сорту Добірна – 37,72 г.

Біологічна врожайність у 2019 році була найбільшою у сорту Миронівська ранньостигла і становила 9,52 т/га, дещо нижчою відмічена у сортів Добірна (9,33 т/га) та Щедра нива (9,10 т/га). Найменше значення спостерігалося у сорту Антонівка – 8,36 т/га. У 2020 році найвищу біологічну врожайність визначено у сорту Антонівка (9,13 т/га), а найнижчу у сорту Щедра нива – 8,79 т/га. У сортів Миронівська ранньостигла та Добірна біологічна врожайність становила 9,07 і 8,32 т/га відповідно.

Висновки: 1. Основними елементами структури врожайності пшениці м'якої озимої є кількість продуктивних стебел на одиниці площі, кількість зерен у колосі, маса зерна з колоса та маса 1000 зерен.

2. Найкращі показники окремих елементів структури врожайності відзначено у різних сортів. У 2019 р. сорт Миронівська ранньостигла мав найбільшу кількість продуктивних стебел (476 шт./м²), масу 1000 зерен (48,79 г) і біологічну врожайність (9,52 т/га). У 2020 році найвищу біологічну врожайність (9,13 т/га) та найбільшу масу 1000 зерен (48,26 г) відмічено у сорту Антонівка.

3. Встановлено, що сорти по різному реагували на умови років досліджень, що вплинуло на формування елементів структури врожайності та біологічну врожайність. Це підтверджує важливість врахування сортових особливостей при оцінюванні продуктивності пшениці м'якої озимої.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Самойлик М. О., Устинова Г. Л., Лозінський М. В., Корхова М. М., Уліч О. Л. Оцінка врожайних та адаптивних властивостей нових сортів пшениці м'якої озимої. Вісник аграрної науки. Генетика, селекція, біотехнологія 2023 р. № 2(839). С. 34–42.

2. Кириленко В. В., Мурашко Л. А., Гуменюк О. В., Сабадин В. Я. Селекційна цінність популяцій F_3 пшениці м'якої озимої до Fusarium L. та елементів продуктивності колоса в умовах центрального лісостепу України. Рослинництво, селекція і насінництво, плодоовочівництво. 2026. № 1. С. 309–327.

3. Kovalov S. R. Variability of yield and ear productivity traits of soft winter wheat in the Northern Subzone of the Ukrainian Steppe. Agrology. 2025. Vol. 8. № 1. P. 34–39.

4. Garst N., Belamkar V., Easterly A., Guttieri M. J., Stoll H., Ibrahi A. M., Baenziger S. P. Evaluation of pollination traits important for hybrid wheat development in Great Plains germplasm. Crop Science. 2023. № 63(3). P. 1169–1182.

5. Нетіс І. Т. Озима пшениця в зоні Степу. Херсон, Айлант, 2004. 95 с.

6. Лозінський М. В., Устинова Г. Л. Кореляційні взаємозв'язки між довжиною колоса і елементами продуктивності у сортів пшениці м'якої озимої різних груп стиглості. Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсоощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 20 листопада 2019 р.). – Дніпро: ДДАЕУ, 2019. С. 160–161.

УДК 712.4:625.77

ШЕМЧУК В.А., магістрант
Науковий керівник **– ВАЩУК Ю.В.,** доктор філософії
Білоцерківський національний аграрний університет
yuliana-st@ukr.net

ЛАНДШАФТНО-АРХІТЕКТУРНА КОНЦЕПЦІЯ ЩОДО РЕКОНСТРУКЦІЇ ВУЛИЦІ КУРСОВА В МІСТІ БІЛА ЦЕРКВА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У роботі розглянуто актуальні питання ландшафтно-архітектурної реконструкції вуличного простору в умовах сучасного міського середовища. Основну увагу зосереджено на розробленні ландшафтно-архітектурної концепції реконструкції вулиці Курсової у місті Біла Церква Київської області. Визначено доцільність комплексного підходу до організації вуличного простору, що передбачає вдосконалення його планувальної структури, оптимізацію озеленення, підвищення естетичної привабливості та створення комфортних і безпечних умов для пішоходів. Запропоновані